

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
02.09.2019.- 06.09.2019.

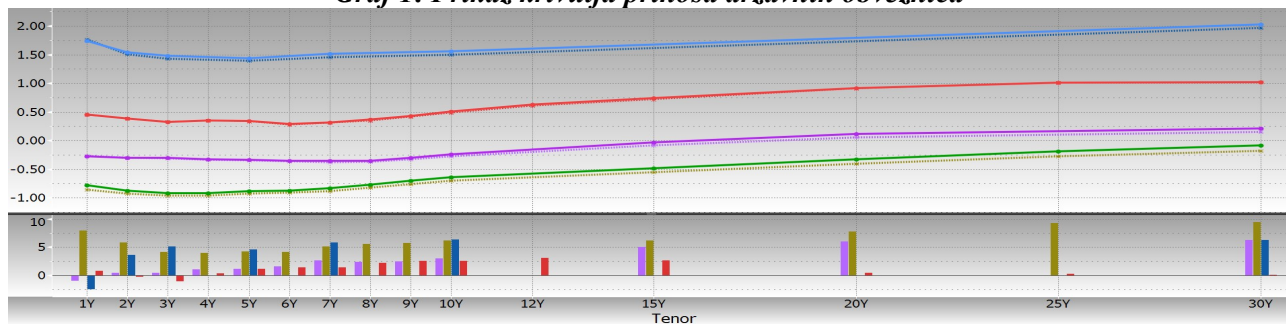
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	30.8.19		6.9.19		30.8.19		6.9.19		30.8.19		6.9.19		30.8.19		6.9.19	
2 godine	-0,93	-	-0,87	↗	1,50	-	1,54	↗	0,40	-	0,39	↘	-0,30	-	-0,29	↗
5 godina	-0,92	-	-0,88	↗	1,39	-	1,43	↗	0,33	-	0,34	↗	-0,35	-	-0,33	↗
10 godina	-0,70	-	-0,64	↗	1,50	-	1,56	↗	0,48	-	0,51	↗	-0,27	-	-0,24	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	30.8.19		6.9.19	
3 mjeseca	-0,710	-	-0,666	↗
6 mjeseci	-0,782	-	-0,772	↗
1 godina	-0,847	-	-0,765	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 06.09.2019. godine (pune linije) i 30.08.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica početkom proteklog tjedna nisu bilježili bitnije promjene usljed i dalje visoke potražnje za sigurnijim investicijama, zbog globalnih rizika, a dodatno pod utjecajem povećanih izgleda prijevremenih izbora u Velikoj Britaniji. Prinosi ovih obveznica su sredinom tjedna zabilježili rast, a na optimizam investitora utjecaj su imale smanjene političke tenzije, koje su mjesecima prisutne u Hong Kongu, kao i objavljeni ekonomski pokazatelji koji su pokazali da gospodarski rast možda i nije u tako lošoj situaciji kao što su neki očekivali. Na dalji rast prinosa utjecaj su imale vijesti o najavljenom nastavku pregovora između SAD i Kine početkom listopada, kao i smanjenje rizika od Brexita bez sporazuma. Prinosi njemačkih obveznica su u odnosu na prethodni tjedan povećani između 4,5 i 6 baznih bodova. Nominirani kandidat za nasljednika predsjednika ECB Christine Lagarde je prilikom izlaganja pred Europskim parlamentom izjavila da će „žustro“ reagirati protiv inflacije koja je uporno isuviše niska, što je protumačeno na način da će nastaviti da slijedi politiku aktualnog predsjednika Draghija. Ipak, izjava koja je utjecala na rast prinosa sigurnijih obveznica eurozone je bila ta da, u isto vrijeme ECB treba da bude svjesna potencijalnih negativnih učinaka vlastitih nekonvencionalnih politika te da u obzir uzme zabrinutost ljudi oko istog. Izjave nekoliko zvaničnika ECB, uključujući i predsjednika Centralne banke Francuske De Galhaua su doveli u pitanje spremnost da se ponovno aktivira program kupovina obveznica. Zbog navedenog tržišta sada očekuju da će ECB na sjednici koja se održava 12. rujna donijeti odluku o

smanjenju kamatnih stopa na depozite banaka za 10 baznih bodova, na rekordnih -0,50%, s tim da je sada neizvjesno da li će ponovo biti uvedene kvantitativne olakšice.

Prinosi italijanskih obveznica su bilježili priličan pad početkom prošlog tjedna pod utjecajem pozitivnih vijesti o novoj koalicijskoj vladi na čelu s premijerom Conteom. Conte, koji je osigurao povratak na mjesto premijera nepunih mjesec dana nakon što je bio prisiljen da odstupi s vlasti, je polovicom tjedna i formalno prihvatio mandat od predsjednika Mattarella, a izbor novih ministara sugerira da će nova Vlada zauzeti znatno više proeuropski stav. Na tjednoj razini prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 12 i 15 baznih bodova, a rekordno niska razina prinosa desetogodišnjih italijanskih obveznica od 0,81% zabilježena je na zatvaranju tržišta u srijedu.

Za Njemačku su u promatranom razdoblju objavljeni podaci o padu tvorničkih porudžbina, kao i padu industrijske proizvodnje u srpnju. Oba podatka su bila slabija od očekivanja, što povećava mogućnost da bi najveće europsko gospodarstvo mogla zapasti u tehničku recesiju, nakon što je već zabilježen negativan GDP u drugom tromjesečju, dok ekonomski podaci objavljeni za početak trećeg tromjesečja ukazuju na nastavak slabosti.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	KOLOVOZ	47,0	47,0	46,5
2.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (final.)	KOLOVOZ	53,4	53,5	53,2
3.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.)	KOLOVOZ	51,8	51,9	51,5
4.	GDP – EZ (tromjesečno) final.	II tromjesečje	0,2%	0,2%	0,4%
5.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	SRPANJ	0,2%	0,2%	0,7%
6.	Maloprodaja – EZ (G/G)	SRPANJ	2,0%	2,2%	2,8%
7.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	SRPANJ	-4,2%	-5,6%	-3,5%
8.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	SRPANJ	-3,9%	-4,2%	-4,7%
9.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR)	SRPANJ	-4,45	-4,61	-5,25
10.	Zaposlenost – EZ (tromjesečno) final.	II tromjesečje	0,2%	0,2%	0,4%
11.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	KOLOVOZ	-	54,4	-4,3
12.	Stopa nezaposlenosti – Irska	KOLOVOZ	-	5,2%	5,3%
13.	Stopa nezaposlenosti – Grčka	LIPANJ	-	17,0%	17,1%
14.	Stopa inflacije – Nizozemska	KOLOVOZ	2,6%	3,1%	2,6%

SAD

Prinosi na američke obveznice su tijekom proteklog tjedna zabilježili rast za 4 do 6 baznih bodova. Početkom tjedna objavljena je „Beige Book“ koja ukazuje na to da je ekonomija SAD nastavila rast skromnim tempom od početka srpnja do konca kolovoza. Većina regija izvijestila je o skromnom ili umjerenom rastu poslovnih aktivnosti, dok su proizvodne i potrošačke aktivnosti bile volatilne. Predsjednik Feda iz New Yorka Williams je izjavio da se tržište rada u SAD i dalje čini snažnim, ali da treba pažljivo promatrati niz čimbenika koji mogu utjecati na ekonomske izgleda, uključujući prvenstveno usporevanje globalnog ekonomskog rasta, jačanje trgovinskih tenzija te Brexit. Sličan stav ima i predsjednik Feda Powell, koji je istaknuo da izgledi za američku ekonomiju i dalje ostaju povoljni sa umjerenim rastom, jakim tržištem rada i inflacijom koja se približava ciljanoj razini od 2%. Također, Powell je naglasio da Fed pažljivo prati rizike, kao što su usporevanje globalnog rasta i neizvjesnosti oko trgovinske politike.

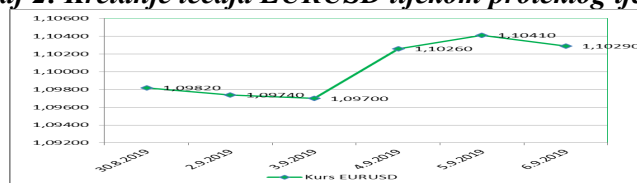
Što se tiče događanja oko trgovinskog rata, Kina je podnijela prijavu Svjetskoj trgovinskoj organizaciji zbog najnovijih tarifa koje su SAD uvele, a kojima je prekršen konsenzus koji su postigli lideri ove dvije zemlje na sastanku u Osaki krajem lipnja.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	KOLOVOZ	3,7%	3,7%	3,7%
2.	Nefarmerski sektor	KOLOVOZ	160.000	130.000	159.000
3.	Privatni sektor	KOLOVOZ	150.000	96.000	131.000
4.	Prerađivački sektor	KOLOVOZ	5.000	3.000	4.000
5.	Trgovinska bilanca (u mlrd USD)	SRPANJ	-53,4	-54,0	-55,5
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	31. KOLOVOZA	215.000	217.000	216.000
7.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	1. RUJNA	-	63,4	62,5
8.	Zarade zaposlenih (G/G)	KOLOVOZ	3,0%	3,2%	3,3%
9.	Obujam porudžbina trajnih dobara F	SRPANJ	2,1%	2,0%	1,8%
10.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	SRPANJ	0,3%	0,1%	-0,7%
11.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	KOLOVOZ	50,0	50,3	50,4
12.	PMI indeks uslužnog sektora F	KOLOVOZ	50,9	50,7	53,0
13.	ISM indeks prerađivačkog sektora	KOLOVOZ	54,0	56,4	53,7

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,0982 na razinu od 1,1029.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Prošli tjedan u Velikoj Britaniji je protekao u znaku političkih neizvjesnosti o pitanju ishoda Brexita. Parlament Velike Britanije je poduzeo prvi korak kojim se blokira Brexit bez sporazuma, tako što je preuzeta kontrola nad predstojećim dnevnim redom Parlamenta. Glasovanjem parlamentaraca (s odnosom 328-301) Vlada Velike Britanije, na čelu s premijerom Johnsonom, je izgubila punu slobodu da vodi pregovore o Brexitu. Protivnici Brexita bez sporazuma su predložili Donjem domu Parlamenta legislativu koja zahtijeva da premijer zatraži produženje članka 50. u slučaju da sporazum s EU ne bude postignut do sredine listopada. S druge strane, Vlada je u ovakvim okolnostima pozvala na prijevremene generalne izbore koji bi mogli biti održani 14. ili 15. listopada. Prema Zakonu o Parlamentu prijevremeni izbori mogu biti raspisani ukoliko 2/3 poslanika glasuje za raspuštanje Parlamenta i izbore. Premijer Johnson je pozvao na prijevremene izbore 15. listopada, nakon što je izgubio većinu u Parlamentu. Ipak, ovaj poziv nije dobio potrebnu većinu. Johnson će pokušati da ponovo pozove na prijevremene izbore nakon Bennovog zakona, kojim će biti prisiljen da zatraži produženje članka 50, nakon što ovaj prijedlog prođe sve parlamentarne razine i postane zakon. Guverner BoE Carney je izjavio da je BoE smanjila prognoze procjene štete od najgoreg scenarija Brexita, zbog koraka koji su poduzeti od kraja prošle godine. Carney je istakao da BoE sada očekuje da bi GDP mogao zabilježiti kontrakciju za najviše 5,5%, što je manje smanjenje od 8%, koliko su iznosila očekivanja u studenom prošle godine. U pismu koje je upućeno zakonodavcima Carney naglašava da je BoE načinila scenarije u kojima ukazuje šta bi se moglo desiti, a ne i koji je to najvjerojatiji ishod.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivački sektor	KOLOVOZ	48,4	47,4	48,0
2.	PMI uslužni sektor	KOLOVOZ	51,0	50,6	51,4
3.	PMI građevinski sektor	KOLOVOZ	46,5	45,0	45,3
4.	Zvanične rezerve (promjena u mln USD)	KOLOVOZ	-	1.918	1.749

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,90415 na razinu od 0,89788, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2156 na razinu od 1,2283.

JAPAN

Referentni prinos na desetogodišnje obveznice je tijekom trgovanja proteklog tjedna bilježio rekordno niske razine te su tržišni analitičari istaknuli da su među opcijama BoJ na rujanskoj sjednici smanjenje referentne kamatne stope, povećanje kupovina aktive ili širenje dozvoljenog raspona ciljane razine prinosa na desetogodišnje obveznice. Nakon što je koncem prošlog mjeseca BoJ smanjila iznos za kupovine obveznica s dospijecem od 5 do 10 godina za 50 milijardi JPY, proteklog tjedna je objavljeno da je i iznos za kupovinu obveznica s dospijecem između 10 i 25 godina smanjen za 20 milijardi JPY. Na taj način BoJ nastoji da zaustavi dalje smanjenje referentnog prinosa desetogodišnjih obveznica na rekordno niske razine, te da spriječi dalje poravnanje krive prinosa. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da je smanjenje kamatnih stopa dalje u negativnu zonu jedna od opcija koja stoji na raspolaganju BoJ u narednom razdoblju, ali da se u obzir mora uzeti utjecaj koji takav potez može imati na japanski bankarski sustav i funkcioniranje financijskog tržišta.

Iz Ministarstva financija Japana je priopćeno da su proračunski zahtjevi japanskih ministarstava zabilježili rekordan iznos za narednu fiskalnu godinu koja počinje u travnju (105 bilijuna JPY). Fiskalna reforma nužno je potrebna Japanu, koja je zemlja s najvećim javnim dugom na svijetu. Rekordan rast proračunskih zahtjeva rezultat je povećanja troškova socijalne skrbi za podršku starenju stanovništva, te sve većih vojnih troškova.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

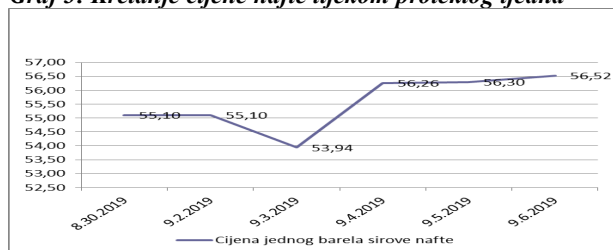
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno
					razdoblje
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	KOLOVOZ	-	1.331,6	1.316,5
2.	Vodeći indeks P	SRPANJ	93,2	93,6	93,6
3.	Koicidirajući indeks P	SRPANJ	100,7	99,8	99,5
4.	Kapitalna potrošnja (G/G)	II tromjesečje	1,7%	1,9%	6,1%
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	KOLOVOZ	-	49,3	49,4
6.	PMI uslužnog sektora F	KOLOVOZ	-	53,3	51,8
7.	Monetarna baza (G/G)	KOLOVOZ	-	2,8%	3,7%
8.	Potrošnja kućanstava (G/G)	SRPANJ	0,8%	0,8%	2,7%
9.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	SRPANJ	0,1%	-0,3%	0,4%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 116,83 na razinu od 117,89. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio blagi rast s razine od 106,28 na razinu od 106,92.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 55,10 USD (50,17 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je smanjena, nakon što je OPEC tijekom prošlog mjeseca povećao proizvodnju nafte, prvi put od kada je započeta nova runda smanjenja ponude. Prema istraživanju Bloomberg, Nigerija i Saudijska Arabija su predvodnice u ovom povećanju, a zajedno su povećale ponudu za 200.000 barela dnevno, te je ukupna ponuda povećana na 29,99 milijuna barela dnevno. Utjecaj na smanjenje cijene nafte imale su i izjave predsjednika Trumpa, koji je ponovo upozorio na trgovinske pregovore s Kinom, ali i iznenađujuće usporenje prerađivačkog sektora u SAD. Trump je početkom tjedna istaknuo da će se lanac ponude Kine raspasti, ukoliko Kina nastavi da prkosi SAD u trgovinskim pregovorima. Nakon što su SAD sredinom tjedna intenzivirale najave sankcija prema Iranu i nakon što je Rusija priopćila da će smanjiti proizvodnju nafte u rujnu, cijena nafte je zabilježila rast. Do kraja tjedna cijena ovog energenta je bilježila blagi rast, nakon što je Kina priopćila da će nastaviti pregovore sa SAD i pokušati da riješi trgovinske prepreke koje su se odrazile na globalni rast i potrošnju nafte. Saudijska Arabija je smijenila ministra energije Khalid al-Faliha, dok je na njegovu poziciju imenovan sin kralja Saudijske Arabije, čime je kraljevska porodica, prvi put, preuzela vođenje energetske politike najvećeg svjetskog izvoznika nafte. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 56,52 USD (51,25 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.520,38 USD (1.384,43 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena zlata se održavala na razini preko 1.500 USD po unci, iako je na tjednoj razini zabilježen pad cijene od 0,89%. Početkom tjedna cijena zlata je bilježila rast, nakon što su SAD i Kina u skladu s planom uvele nove carine. Komisija za trgovanje fjučersima na dobra (CFTC) je objavila vijest da su hedž fondovi i menadžeri tržišta novca povećali svoje „bikovske“ pozicije na zlatu na COMEX burzi u tjednu zaključno sa 27. kolovoza. Sredinom tjedna cijena zlata je povećana, te se našla na najvećoj razini od kraja ožujka 2013. godine pod utjecajem slabijih podataka prerađivačkog sektora u SAD. Nakon što je cijena ovog plemenitog metala ostvarila navedeni rast, investitori su počeli sa snažnijim prodajama zlata s ciljem ostvarenja profita. Do smanjenja cijene zlata došlo je i pod utjecajem ublažavanja tona između Kine i SAD. Zalihe SPDR Gold Trust fonda su, prema objavljenim podacima tijekom proteklog tjedna, povećane za 1,34% na ukupnih 890,04 tone. Kina je povećala zlatne rezerve sa skoro 100 tona od prosinca prošle godine, kada je počela s pojačanim kupovinama zlata usljed pojačanih trgovinskih tenzija sa SAD, kao i rastuće cijene zlata. Koncem kolovoza rezerve zlata Kine su dostigle razinu od 62,45 milijuna unci, dok su u mjesecu ranije iznosile 62,26 milijuna unci. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.506,82 USD (1.366,23 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

